

Fokus på demokratisk dannelse

Forslag

Med henblik på at styrke de frie grundskolers fokus på at forberede eleverne på at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre indføjes en forpligtigelse i friskoleloven til at skolerne også skal udvikle og styrke elevernes ”demokratiske dannelse”.

Uddybning

Det følger af friskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., at *de frie grundskoler efter deres formål og i hele deres virke skal forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.*

Med henblik på generelt at styrke de frie grundskolers fokus på frihed- og folkestyrebegrebet skærpes formuleringen af friskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., således at det præciseres i lovteksten, at skolerne skal styrke elevernes demokratiske dannelse: *”... samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder,...”*.

Det bemærkes hertil, at begrebet ”demokratisk dannelse” anvendes i den gældende lov om efterskoler og frie fagskoler § 1, stk. 1, 1. pkt.: *”...hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse”*. Endvidere signalerer begrebet en fortsat sammenhæng til folkeskolelovens formålsparagraf § 1, stk. 3: *”... forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre”*.

I lovbemærkningerne til ændringen af friskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., vil indholdet af frihed og folkestyre-kravet, herunder forståelsen af ”elevernes demokratiske dannelse” og den hermed forbundne respekt for bl.a. grundlovens frihedsrettigheder, blive beskrevet nærmere.

Et udtrykkeligt krav om, at skolerne skal udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse understreger, at eleverne ikke blot skal forberedes på at slå sig til tåls med en tilværelse i et frit demokrati, men udvikles i retning af at identificere sig med det frie demokratiske samfunds værdier.

Forslaget indgår i en samlet pakke af initiativer, der skal styrke de frie grundskolers arbejde med at forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen umiddelbare økonomiske konsekvenser. Eventuelle merudgifter afholdes inden for ministeriets eksisterende ramme, hvilket indebærer en omprioritering af midler.

Proces

Lovændringen i førstkommande samling med henblik på ikrafttrædelse snarest muligt og inden skoleårets begyndelse 2017.